

20.11.2013

Eino –myrskyn tuhot Etelä-Savossa

Suomen metsäkeskuksen Etelä-Savon alueellisen yksikön laatiman selvityksen mukaan tuulituhojen painopiste oli Etelä-Savossa ja Keski-Suomessa. Tuulituhot olivat pistemäisiä, vahingoittuneita puita tavallisesti muutamasta puusta muutama kymmeneen puuhun/ paikka. Tuhoja on hyvin monilla tiloilla kautta Etelä-Savon. Tuhot vähäisiä/tila. Siellä täällä olevia tuhokohteita on hankalaa ja kallista korjata=> puukauppojen ulkopuolelle jää suuri(n) osa tuulenkaatoista => metsiin jää Eino-myrskyn jäljiltä tavallista enemmän pois korjaamattomia tuulenkaatoja. Ensi kesän yli metsään jäävät tuulenkaatokuuset ovat kirjanpainajan lisääntymiselle otollisia pesäpaikkoja.

Marraskuun 17. päivän Einon päivän myrskyssä on kaatunut puustoa lähes 60 miljoonan euron arvosta, noin 1,5 miljoonaa kuutiometriä. Kaksi kolmasosaa vahingoittuneista puista on linjan Kokkola-Savonlinna tuulisimmilla alueilla. Tuhoarvio perustuu Suomen metsäkeskuksen ja muiden metsäalan toimijoiden kanssa yhteistyössä tekemään kartoitukseen.

Metsätuhot muodostuvat hajallaan olevista pienistä tuhoalueista. Tuhoalueilla on tavallisesti muutamasta muutama kymmeneen tuhoutunutta puuta. Puita kaatui herkimmin aiempien hakkuuaukeiden laidoilla, vastikään harvennetuissa metsissä sekä sähkölinjojen ja teiden varsilla. Eniten tuulituhoja oli Keski-Suomen ja Etelä-Savon alueilla: Keski-Suomessa noin 0,3 milj. kuutiometriä ja Etelä-Savossa noin 0,4 milj. kuutiometriä. Suuria yhtenäisiä tuulituhon alueita ei muodostunut. Maa- ja metsätalousministeriö ei näin ollen käynnistä tuhoalueiden ilmakuvausta.

Myrskystä on seurannut metsänomistajille noin 30 miljoonan euron myyntitulojen menetykset. Menetykset johtuvat metsään jäävästä vahingoittuneesta puustosta, myrskypuiden normaalia suuremmista korjuukustannuksista, puutavaran laadun heikkenemisestä ja arvottomaksi vahingoittuneista puiden osista.

Hajallaan olevien tuhopuiden korjuu on hidasta ja hankalaa. Yli 20 kappaleen vahingoittuneen havupuun ryhmät lisäävät merkittävästi hyönteistuhoriskia ja ne tulisi poistaa metsistä metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain mukaisesti viimeistään kesällä 2014. Suositus on, että tuoret tuulenkaadot poistettaisiin metsistä juhannukseen mennessä. Hyönteistuhoriskin minimointi on erittäin tärkeää erityisesti kuusen osalta kirjanpainajan ennestään vauvalla Salpausselän eteläpuoleisella alueella.

Myrskypuiden korjuu on syytä jättää ammattilaisen tehtäväksi. Omatoimista myrskytuhopuiden korjuuta ei suositella. Myrskytuhopuiden korjuu vaatii erityistä huolellisuutta ja turvallisuuden takaamiseksi se suositellaan tehtäväksi koineellisesti. Myös tarpeetonta liikkumista myrskytuhoalueella on vältettävä. Erityisesti on huolehdittava, etteivät lapset mene leikkimään myrskytuhopuiden tai niiden juurakoiden läheisyyteen.

Metsää tuhoalueella omistavan kannattaa olla yhteydessä paikalliseen metsänhoitoyhdistykseen, metsäpalveluyrittäjään tai metsäyhtiöön jatkotoimia varten.

Edellisen kerran Suomen metsiä runtelivat vuoden 2011 lopulla Tapani- ja Hannu-myrskyt, jotka kaatoivat puuta kaikkiaan 3,5 miljoonaa kuutiometriä eli noin 120 miljoonan euron arvosta. Vuoden 2010 heinä-elokuun vaihteessa Asta-, Veera-, Lahja- ja Sylvi-myrskyt kaatoivat tuolloin Metsäntutkimuslaitoksen tekemän arvion mukaan kaikkiaan 8,1 miljoonaa kuutiometriä puuta.

Taulukko 1. Laajimmat myrskytuhot Suomessa viime vuosikymmeninä ja pääasialliset tuhoalueet.

Myrskyn nimi	Vuosi	Tuhoutunut puusto	Tuhoalue
Aarno	1978	2,5 milj. m ³	Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa
Mauri	1982	3,0 milj. m ³	Lappi
Manta	1985	4,0 milj. m ³	Savo, Pohjois-Karjala, Länsi-Lappi
Pyry, Janika	2001	7,3 milj. m ³	Etelä-Pohjanmaa, Häme
Unto	2002	1,0 milj. m ³	Savo
Asta, Veera, Lahja, Sylvi	2010	8,1 milj. m ³	Savo, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi, Kainuu, Pohjois-Karjala
Tapani	2011	3,5 milj. m ³	Lounais-Suomi
Antti	2012	0,3 milj. m ³	Eteläinen Suomi
Eino	2013	1,5 milj. m ³	Keski-Suomi, Etelä-Savo

Asta myrskyssä 2010 Etelä-Savossa meni puita noin 3,5 milj. m³, nyt Eino-myrskyssä suuruusluokka on 0,4 milj. m³. Alueellisen metsäkeskuksen mukaan Asta myrsky kaatoi puita noin 2 200 metsänomistajan mailta, joista osa on maanviljelijöitä.

Etelä-Savossa on 2 994 tilaa. Näistä metsämaata omistavia maatiloja on 2 845 tilaa, jotka omistavat yhteensä 208 836 ha metsämaata (Maatilatilastollinen vuosikirja 2012). Koko Etelä-Savon alueella metsämaata on alueellisen metsätalousohjelman 2012-2015 mukaan 1 181 000 ha. Näin ollen maatilojen metsämaan osuus Etelä-Savon metsämaasta on 17,7 %. Olettaen, että Eino-myrsky on kohdannut eri omistajaryhmien metsiä samalla tavoin, maatilojen osuuden Etelä-Savon 400 000 m³:n tuhosta voidaan arvioida olevan noin 70 000 m³.

Lisätietoja maa- ja metsätalousministeriöstä:
ylitarkastaja Sanna Paanukoski, 0295 16 2449

Lisätietoja Suomen metsäkeskuksesta:
valmiuspäällikkö Yrjö Niskanen, 0400 653 863

Suomen metsäkeskuksen myrskytuhosivusto:
<http://www.metsakeskus.fi/toimet-myrskytuhoissa>

Mavin selvityspyyntöön liittyen lisätietoja Etelä-Savon ELY-keskuksessa:

Maija Puurunen
Yksikön päällikkö
Maaseutu ja energia, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Jääkärintie 14
PL 164, 50101 Mikkeli
p. 029 502 4074
maija.puurunen@ely-keskus.fi